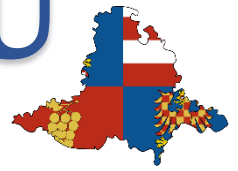

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Ministři vnitra Evropské unie a zemí Balkánu se 14. září na vídeňské konferenci o bezpečnosti a migraci **shodli na nutnosti posílit policejní spolupráci se zeměmi západního Balkánu**. Vídeňské schůzky se zúčastnili také ministři ze zemí severní Afriky a jejich resortní kolegové ze čtyř států visegrádského uskupení se **dohodli na finanční pomoci libyjské pobřežní stráž**, která tak bude moci nakoupit čtyři hlídkové čluny.

Za prvních osm měsíců letošního roku překročilo hranice Evropské unie nelegálně **86.500 migrantů**, což je ve srovnání se stejným obdobím loni **pokles o 40 procent**. V srpnu se takto přes hlavní migrační trasy do Evropy dostalo 12.500 běženců. Uvedla to 14. září Evropská agentura pro pobřežní a pohraniční stráž (Frontex). Obecný pokles migrace Frontex přičítá snížení přílivu uprchlíků v centrálním Středomoří.

Polsko v odpovědi na výtky Evropské komise (EK) **odmítlo obvinění, že kontroverzní novela zákona o nejvyšším soudu** oslabuje nezávislost soudu. Varšava současně požádala unijní exekutivu, aby zastavila řízení vedené proti Polsku v této věci. Oznámila to 14. září polská média s odvoláním na komuniké ministerstva zahraničí. Podle něj je polská odpověď "komplexní"

a pochyby EK o polském zákonu odmítá jako "neopodstatněné". V dalším kroku místopředseda Evropské komise Frans Timmermans prohlásil, že **stav právního státu v Polsku se navzdory výzvam Bruselu nezlepšil a Evropská komise je připravena tlačit na Varšavu všemi prostředky** včetně žaloby u Soudního dvora Evropské unie. Pochyby nad nezávislostí polského soudnictví vedly také k vyloučení polské Zemské soudcovské rady z Evropské sítě soudcovských rad.

Místopředseda Evropské komise **Maroš Šefčovič** 17. září potvrdil, že má zájem stát se před volbami do Evropského parlamentu "**vedoucím kandidátem**" evropské socialistické frakce (S&D). Dvaapadesátiletý Slovák získal podporu zatím devíti sociálnědemokratických stran v EU, včetně české ČSSD, a splnil tak vnitrostranické podmínky. Spolu s Němcem Manfredem Weberem z Evropské lidové strany (ELS) jsou zatím jedinými evropskými politiky, kteří takto veřejně deklarovali zájem o funkci příštího předsedy Evropské komise.

Premiéři České republiky **Andrej Babiš** a Slovenska **Peter Pellegrini** po společném jednání vlád obou zemí v Košicích, které se konalo 17. září, **kritizovali plán Evropské komise výrazně k roku 2020 posílit pobřežní a pohraniční stráž Evropské unie** (Frontex). Jednalo by se podle nich o zbytečnou paralelní strukturu k pobřežním strážím evropských států, za rozumnější považují **posílení národních opatření**. Českému premiérovi vadí růst nákladů na evropskou stráž. „Náklady byly asi 1,7 miliardy euro (43,3 miliardy korun), teď Komise navrhuje deset miliard (254,5 miliardy korun). Jsem přesvědčen, že Řecko, Itálie a Malta žádný Frontex nepotřebují," uvedl. Posílení evropské stráže by podle něj znamenalo **budování paralelní struktury**. "Účelněji by byly peníze využité, kdyby se zaplatily přímo Španělsku či Itálii," řekl rovněž slovenský premiér Pellegrini. Během zasedání se také oba premiéři **dohodli na spolupráci při zbrojních tendrech** a plánují spolupráci při modernizaci armád konkrétně v rámci nákupu vojenské techniky, která se v obou státech vyrábí. Podle Pellegriniho sice některou vojenskou techniku musejí obě země nakupovat od partnerů ze zámoří, jsou ale oblasti, kde by požadavkům armád vyhovovala produkce českého nebo slovenského zbrojního průmyslu. Podle něj by to mohlo **podpořit domácí průmysl v obou zemích**. Praha a Bratislava se tak podle Pellegriniho dohodly, že se budou **vzájemně informovat o připravovaných zbrojních tendrech**. Babiš uvedl,

že představitelé obou zemí se příští měsíc sejdou na zbrojním veletrhu v Brně, kde budou diskutovat o tom, do jakých oblastí chce, která armáda investovat.

Nová iniciativa pro Afriku, kterou v Evropském parlamentu oznámil předseda Evropské komise (EK) Jean-Claude Juncker, se v daleko větší míře, než předchozí plány spolupráce **soustředí na podporu soukromých investic**. Novinářům to 14. září řekl místopředseda komise pro zaměstnanost, růst, investice a konkurenceschopnost **Jyrki Katainen**. Rozsáhlý plán, pojmenovaný v dokumentech Komise jako Aliance mezi Evropou a Afrikou pro udržitelné investice a zaměstnanost, by měl v příštích pěti letech dát v Africe **vzniknout až deseti milionům pracovních míst**. Podobně jako v takzvaném Junckerově investičním plánu, kterým se Komise snažila v minulých letech rozhybat ekonomiku samotné EU, by také v Africe kombinace grantů, úvěrů a záruk zásadním způsobem **snížila rizika pro soukromé investiční projekty**. Součástí evropských snah je také podpora vzdělávání především africké mládeže, kterou spolu s tamními ženami šéfka diplomacie evropského bloku Federica Mogherini označila za největší bohatství kontinentu. Evropský plán proto kromě jiného počítá i s rozsáhlým **programem studentských výměn**. Do roku 2020 by programu Erasmus+ mohlo využít až 35.000 afrických studentů a akademických pracovníků, do roku 2027 pak dalších asi 70.000. Mezi přínosy nového programu Komise uvádí vytvoření přístupu k elektrické energii pro zhruba 30 milionů lidí i firem. Podpora rozvoje dopravní infrastruktury by měla být přínosem pro 24 milionů Afričanů.

Evropská komise (EK) zahájila rozsáhlé vyšetřování, které má posoudit, zda **automobilky BMW, Daimler a Volkswagen** v rozporu s pravidly Evropské unie **neuzavřely tajné dohody**, jejichž cílem bylo nekonkurovat si při vývoji a zavádění technologií pro čisté emise u benzinových a naftových osobních aut. Výsledkem takové dohody mohlo být, že spotřebitelům **byla odeprána možnost koupit si méně znečišťující auta, přestože tuto technologii měli výrobci k dispozici**. Uvedla to 18. září komisařka pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerová. Zahájení formálního vyšetřování ještě nepředjímá výsledek. V tuto chvíli také EK nemá informace o tom, že by se firmy domlouvaly na používání nelegálních zařízení, která měla pomoci při podvádění při emisních testech. Ze skupiny Volkswagen se vyšetřování týká hlavních značek Volkswagen, Audi a Porsche.

Na Slovensku **přetrvávají obavy z korupce, která podkopává principy právního státu**. Navzdory výměně vlády se v **praxi mnoho nezměnilo**. Po dvoudenní misi skupiny poslanců Evropského parlamentu v zemi pod Tatrami to 18. září novinářům řekla šéfka delegace Sophie Veldová z Nizozemska. Europoslankyně nepřímou také kritizovala nové angažmá bývalého slovenského policejního prezidenta **Tibora Gašpara**, který rezignoval po dosud nevyšetřené vraždě novináře Jána Kuciaka a začal působit jako poradce slovenské ministryně vnitra i českého ministra vnitra.

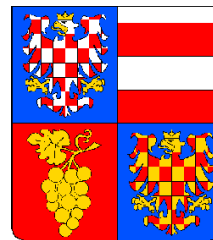
Evropská komise představila 18. září **komplexní přístup pro modernizaci Světové obchodní organizace (WTO)**. Komise v návrzích zmiňuje posílení kontroly WTO, modernizaci obchodních pravidel a vyřešení současné patové situace ohrožující mechanismus pro řešení sporů. Konceptní dokument také **upřesňuje potřebu větší transparentnosti**, flexibility nebo odstraňování překážek obchodu se službami nebo elektronikou. „Chceme s dalšími členy WTO zahájit diskusi, jak můžeme zajistit, že celý ten systém bude pro každého efektivnější,“ poznamenala komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová.

Evropská komise 19. září **rozhodla o registraci nové evropské občanské iniciativy** s názvem „Eat ORIGINAL! Unmask your food“. Cílem navrhované občanské iniciativy je **zavedení povinnosti uvádět informace o původu u všech potravinářských produktů**, a předcházet tak podvodům, chránit veřejné zdraví a zaručit právo spotřebitelů na informace. K registraci této iniciativy dojde 2. října, kdy začne běžet 12měsíční lhůta, během které budou organizátoři sbírat podpisy na její podporu. Pokud se jim během jednoho roku **podaří získat jeden milion prohlášení** o podpoře z alespoň sedmi členských států, Komise bude muset na iniciativu během tří měsíců reagovat. Rozhodne, zda návrh přijme, či nikoli, v obou případech však musí své rozhodnutí odůvodnit.

Internetová společnost Airbnb zprostředkující ubytování se zavázala, že do **konce roku splní podmínky Evropské unie pro ochranu spotřebitelů**. Oznámila to 20. září eurokomisařka pro spravedlnost Věra Jourová s tím, že slíbené změny musí firma provést u všech jazykových verzí svých webů určených pro unijní trh. Airbnb mimo jiné přislíbila, že **bude uvádět vždy celkovou cenu rezervace včetně poplatků za úklid a další služby**. Pokud konečnou sumu nebude možné určit, budou o tom unijní zákazníci jasně informováni. Spotřebitelé z EU také budou při objednávání vědět, zda ubytování nabízí **soukromý či profesionální hostitel**, neboť se podle toho liší pravidla na ochranu spotřebitele.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Dne 18. září se uskutečnila konference: „**Transformace veřejného sektoru**“. Klíčovým tématem diskuse byly možnosti využití technologií umělé inteligence právě v tomto odvětví. Zdůrazněna byla důležitost využívání těchto technologií a také jejich **potenciál například ve zdravotnictví**, kde umožňují třeba včasnou detekci vážných onemocnění. Dále byly diskutovány také problémy, kterým tyto technologie při implementaci ve veřejném sektoru čelí – jedná se mj. o obavy ze sdílení dat či o otázky zachování pracovních míst v případě, že by došlo k nahrazení některých pracovních pozic umělými technologiemi.

Středa 19. září patřila **tématu vývoje obnovitelné energie a právních předpisů EU** v oblasti přírody. V prostorách Evropského hospodářského a sociálního výboru proběhla **konference zaměřená na nový právní rámec pro otázky obnovitelné energie pro období po roce 2020**, a to zejména v souvislosti s ochranou přírody. Vzhledem k tomu, že spolu obě oblasti poměrně úzce souvisí, je třeba, aby fungovaly v souladu. V této souvislosti byl **kladen důraz na důležitost posuzování vznikajících projektů** na základě hodnocení jejich následného dopadu na životní prostředí a vedení dialogu s experty, kteří se právě otázkami dopadu na životní prostředí zabývají.

Dne 20. září se Zastoupení zúčastnilo konference v rámci druhého Evropského dne udržitelných komunit, kterou pořádala organizace **ECOLISE** – evropská síť pro lokální iniciativy v oblastech klimatických změn a udržitelnosti. Diskutovalo se zde například o **nutnosti sdílení zkušeností a postřehů**, ale také o možnostech spolupráce nejen mezi jednotlivými městy a obcemi po celé Evropě, ale rovněž mezi různými úrovněmi vládnutí. Právě **zapojení a spolupráce zainteresovaných aktérů** v rámci lokální, národní a evropské úrovně je totiž jedním z důležitých aspektů pro budoucí úspěchy v oblasti klimatických změn a udržitelného rozvoje. Dále byly také krátce představeny některé konkrétní projekty v rámci programu **MiT** (Municipalities in Transition) – např. projekt VILCO v Bruselu.

V pátek 21. září se konala konference s názvem „**Věda na scéně**“ v prostorách Zastoupení německé spolkové země Hessen při EU. Tématem série pořádaných prezentací byla tentokrát **podpora propojení výuky jazyků a vědy na základních školách**. Představen zde byl projekt týmu deseti učitelů základních škol, kteří vyvinuli učební materiály, obsahující nápady a praktické rady pro domácí experimenty, které zároveň podporují procvičování jazykových schopností. Dále bylo také prezentováno, jak projekt „Věda na scéně“ podporuje vzdělávání v Evropě skrze mezinárodní výměny nápadů a zkušeností mezi učiteli.

Kalendář

Září	24
Podpora kulturních a vzdělávacích projektů (o podobě programů nejen Evropské unie pro období 2014-2020), Eurocentrum Brno	

Září	24
Zasedání výborů Evropského parlamentu	

Vybrané akce v Bruselu

24. září Diskuze k budoucnosti rozpočtu EU
25. září Horizont Europe z pohledu sítě UAS4EUROPE
Jak zpřístupnit výzkum a inovace všem
Setkání Komise pro politiku územní soudržnosti a rozpočet EU Evropského výboru regionů
Vino a umění Malých Karpat a Jižní Moravy
26. září Program InvestEU
Potenciál peri-urbánních regionů po roce 2020 (sít' PURPLE)
Setkání Komise pro sociální politiku, vzdělávání, zaměstnanost, výzkum a kulturu Evropského výboru regionů
27. září Podpora udržitelných chemických látek ze strany EU

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>